

*การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

หทัยภัทร คงแป้น^{1*} พิชามณู สุริยพรรณ² ญาณิศา บุญจิตร³

¹นักศึกษาลัทธิศาสตร์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

^{1*}Corresponding author e-mail: kongpaen2010@hotmail.com Tel.0857991729

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง 2) พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง และ 3) ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง ประชากรในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง จำนวน 10 คน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแท็กการ์ด เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมินทักษะ และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 คือ ต้องการการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนอบรม โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น 8.20 คะแนน และผลการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะครู; การเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

*

Received: 2025-09-08, Revised: 2025-10-23, Accepted: 2025-10-26

Development of a 5-Step Integrated Learning Management Competencies of Teachers at Ban Khok Chang School, Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1

Hathaipat Khongpaen^{1*} Pichamon Sureeyaphan² Yanisa Boonchit³

¹Master of Education Program in Educational Administration, Suratthani Rajabhat University

²Lecturer of Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

³Lecturer of Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

^{1*}Corresponding author e-mail: kongpaen2010@hotmail.com Tel.0857991729

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the needs for developing a 5-step integrated learning management competencies of teachers at Ban Khok Chang School, 2) to develop a 5-step integrated learning management competencies of teachers at Ban Khok Chang School, and 3) to assess satisfaction with the development of 5-step integrated learning management competencies of teachers at Ban Khok Chang School. The population consisted of 10 teachers at Ban Khok Chang School. This study utilized an action research method based Kemmis and McTaggart's approach. Data collection tools included interviews, tests, skill assessments, and satisfaction assessments. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentages, means, standard deviations, and content analysis. The results show that 1) the need for developing competency in a 5-step integrated learning management among teachers at Ban Khok Chang School, Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1, was concerned with promoting knowledge, understanding, and skills in designing and organizing learner-centered learning through a systematic collaborative learning process so as to enhance the quality of learning management while developing student academic achievement in line with the 21st-century educational context. 2) The development of competency in a 5-step integrated learning management among teachers at Ban Khok Chang School, Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1, through a workshop showed that the average knowledge and understanding scores were 8.20 points higher than the scores before the training. The overall assessment of a 5-step integrated learning management skills was at a high level. 3) The assessment of satisfaction with the development of 5-step integrated learning management competency among teachers at Ban Khok Chang School, Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1, was at the highest level.

Keywords: Teacher competency development; 5-step integrated learning

บทนำ

ในยุคปัจจุบันบทบาทของครูที่ไม่ใช่แค่ผู้สอนแต่ครูยังต้องเป็นนักพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้จัดการเรียนรู้ และผู้ชี้นำนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 4) ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 ในมาตรา 24 ว่าด้วยด้าน “การจัดกระบวนการเรียนรู้” ได้กำหนดให้สถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ คือ 1) จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ส่งเสริมการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้แก้ปัญหา 3) จัดกิจกรรมจากประสบการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) บูรณาการสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล พร้อมปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5) ส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 6) ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและสถานที่โดยร่วมมือกับ ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน

นอกจากนี้นโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 – 2568 ได้ระบุถึงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ โดยมีแนวทาง ที่ 1) พัฒนาครูและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ มีมาตรการให้ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้และตลอดจนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แนวทางที่ 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM/PLC) แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทำงานวิชาชีพ (PLC) โดยการค้นหาปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ปัญหา สามารถออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นวัตกรรมและจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจริง ประเมินผลและสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จนถึงสรุปผลกิจกรรมและนวัตกรรมตลอดจนการเผยแพร่ แนวทางที่ 3) ด้านการนิเทศกำกับติดตามให้โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศระดับสถานศึกษาจากผู้ที่มีความสามารถและความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนอกจากนี้ในนโยบายข้อที่ 16 ได้ระบุถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าครูพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ของครูเนื่องจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน นั้นเป็นแนวการสอนที่จัดกลุ่มผู้เรียนที่คละเปศ คละความสามารถหรือความถนัดหรือความสนใจมารวมพลังร่วมกันช่วยเหลือกันเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมหรือลงมือปฏิบัติอย่างกระตือรือร้นร่วมกันคิดร่วมกันทำร่วมกันค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งดิจิทัล เป็นแนวการสอนหนึ่งของการเรียนรู้เชิงรุก เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองรวมทั้งประยุกต์ความรู้ได้บนฐานวิธีการทางวิทยาศาสตร์นักเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมแบบทำงานกลุ่มรวมพลัง โดยทุกคนร่วมด้วยช่วยกัน เด็กเก่งช่วยเด็กเรียนช้ากว่าเด็กถนัดกว่าช่วยเด็กถนัดน้อยเพื่อให้มีความสุขในการเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเสมอภาค บทบาทของผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนประกอบไปด้วย 1) ขั้นเสนอสิ่งเร้าและระบุดคำถามสำคัญ 2) ขั้นแสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง 3) ขั้นรวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ 4) ขั้นสื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และ 5) ขั้นรวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2562)

โรงเรียนบ้านคอกช้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 145 คน มีครูจำนวน 10 คน ผลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาในปีการศึกษา 2567

พบว่าในประเด็นแผนการพัฒนาตนเองต่อไปให้ได้มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าเดิม 1 ระดับของสถานศึกษาได้ระบุว่า จะส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการสอนที่หลากหลายเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือพฤติกรรมของผู้เรียน และเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาพัฒนานวัตกรรม การเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษให้เพิ่มสูงขึ้นและออกแบบการเรียนการสอนให้ที่เน้นการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก (โรงเรียนบ้านคอกช้าง, 2567)

จากเหตุผลและความเป็นมาของนโยบายข้างต้นตลอดจนการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงได้ ตระหนักและเห็นว่าควรมีการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้างเพื่อให้การจัดการ การศึกษาของโรงเรียนบ้านคอกช้างสอดคล้องกับนโยบายในทุกระดับตามที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบ กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนซึ่งเป็นแนวการสอนที่สำคัญและเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาจัด อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้และความสามารถในการออกแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

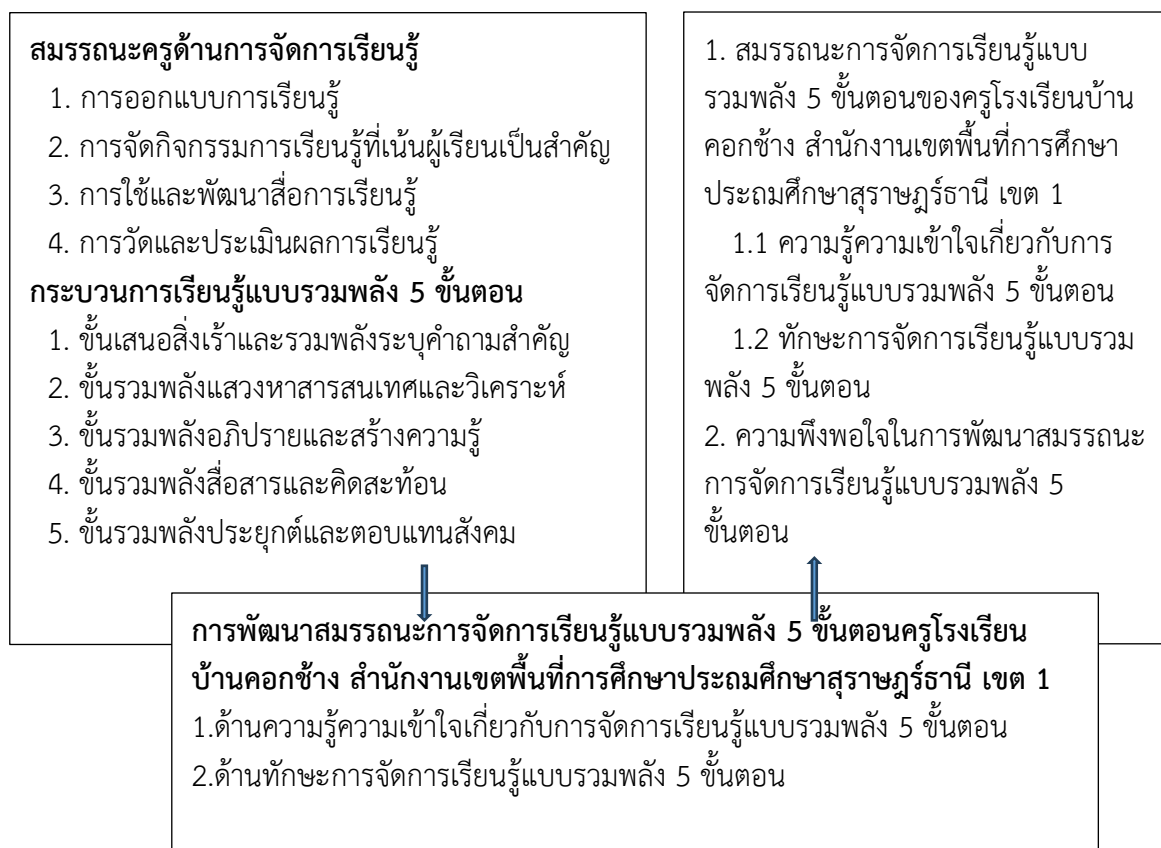
1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ขอบเขตวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนบ้านคอกช้างจำนวน 10 คน ในปีการศึกษา 2568
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ โรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ ธานี เขต 1
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 4 ด้าน 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้ การกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนสั่งและรวมพลังระบุคำถามสำคัญ 2) ขั้นรวม พลังแสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์ 3) ขั้นรวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ 4) ขั้นรวมพลังสื่อสารและคิด สะท้อน 5) ขั้นรวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครู โรงเรียนบ้านคอกช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยได้นำแนวคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2565) และแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2565) แล้วนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 นำการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามทฤษฎีแนวคิดของ Kemmis and McTaggart มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน การดำเนินการแต่ละขั้นตอนประกอบด้วย 4 กระบวนการหลัก คือ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติ 3) การสังเกตผล 4) การสะท้อนผล กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีวิธีการดำเนินการ 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ขั้นวางแผน (planing) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้และเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เตรียมความพร้อมด้วยการประชุมครู จัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการศึกษาสภาพและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครู สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย รวบรวมผลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียนบ้านคอก และจัดทำเอกสารประกอบการอบรมการเชิงปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะแบบรวมพลัง 5

ขั้นตอน เพื่อใช้ในการประกอบการทำกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะครู เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

2.2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะครูโดยเริ่มจากการทดสอบความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อ และดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการและทำการทดสอบหลังการอบรมเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ แบบทดสอบก่อน – หลังอบรม โดยเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือวิจัยนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ มีค่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 0.932

2.3. ขั้นสังเกตผล (observation) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกต โดยการนิเทศชั้นเรียนเพื่อประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน โดยสังเกต 2 ประเด็นคือ ทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และทักษะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะ โดยเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือวิจัยนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จำนวน 20 ข้อ มีค่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 0.843

2.4 ขั้นสะท้อนผล (Reflection) ผู้วิจัยดำเนินการประเมินความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินความพึงพอใจประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ซึ่งประเมินใน 4 ประเด็นคือ ความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการอบรม ความพึงพอใจต่อการอบรม ความพึงพอใจต่อวิทยากรและความพึงพอใจต่อการนิเทศหลังการอบรม โดยเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.80 – 1.0 เท่ากับและทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างกับโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงจำนวน 3 โรงเรียน ก่อนนำไปใช้จริงกับครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง โดยแบบประเมินความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.983

3. การรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามสภาพและความต้องการ มีวิธีการเก็บข้อมูลคือ สัมภาษณ์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้างจำนวน 10 คน เพื่อนำไปสร้างเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.2 แบบทดสอบก่อน-หลังอบรม มีวิธีการเก็บข้อมูลคือ ทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

3.3 แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนมีวิธีการเก็บข้อมูลโดยการนิเทศ ประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูในแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

3.4 แบบประเมินความพึงพอใจเก็บข้อมูล โดยให้กลุ่มเป้าหมายประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ซึ่งประเมินความพึงพอใจใน 4 ประเด็นดังนี้ เอกสารประกอบการอบรม การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ วิทยากร และการนิเทศหลังการอบรมนำข้อเพื่อให้นำมาใช้ในการปรับปรุงให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.5 ประชุมสะท้อนผลการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบและให้ข้อเสนอแนะระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

- 4.1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 4.2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 4.3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 คือ ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และครูส่วนบางส่วนยังต้องการพัฒนาทักษะการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ รวมถึงความสามารถในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง นอกจากนี้ยังต้องการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการสะท้อนผลการสอนอย่างเป็นระบบ โดยรวมแล้วครูต้องการ การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2. การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ผลรวมของคะแนนก่อนอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 10.80 และหลังอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 19.00 คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1

การประเมิน	N	μ	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น
ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ	10	10.80	54.00	8.20
หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ	10	19.00	95.00	

2.2 ผลการนิเทศติดตามทักษะการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่ากำหนดสื่อการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.70 รองลงมาคือ องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับ

มาตรฐานการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลได้ตรงกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.40 กำหนดกิจกรรมเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.20 และกำหนดเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การประเมินทักษะการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
1. องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์	4.50	0.53	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.50	0.53	มาก
3. กำหนดเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.90	0.57	มาก
4. กำหนดกิจกรรมเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.63	มาก
5. กำหนดสื่อการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้	4.70	0.48	มากที่สุด
6. กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลได้ตรงกับกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	4.40	0.70	มาก
รวม	4.45	0.55	มาก

2.3 ผลการนิเทศติดตามทักษะการจัดการเรียนการสอนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ครูศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ปัญหาในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถจัดกลุ่มนักเรียนได้เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 5.00 รองลงมาคือ ครูสามารถวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตร กำหนดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.80 ครูจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ครูกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.70 ครูสามารถประเมินผลจากการปฏิบัติจริงและผู้เรียนได้ประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 ครูจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์ และอภิปรายอย่างกว้างขวางด้วยคำถามมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.40 ครูจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวคิดวางแผน วิเคราะห์ ประเมินผลและนำเสนอผลงานมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมท้าทายเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีสมรรถนะในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.20 ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 และครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ทักษะการจัดการเรียนการสอนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
1. ครูศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ปัญหาในด้าน การเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถจัดกลุ่มนักเรียนได้ เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ครูกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเรียนรู้	4.70	0.48	มากที่สุด
3. ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการ เรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน	4.00	0.67	มาก
4. ครูจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวคิด วางแผน วิเคราะห์ ประเมินผลและนำเสนอผลงาน	4.30	0.82	มาก
5. ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมท้าทายเพื่อกระตุ้น ให้นักเรียนมีสมรรถนะในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	4.20	0.42	มาก
6. ครูจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ	4.80	0.42	มากที่สุด
7. ครูจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิจารณ์ และอภิปรายอย่างกว้างขวางด้วยคำถาม	4.40	0.52	มาก
2.8. ครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
2.9. ครูสามารถวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ตามที่หลักสูตร กำหนด	4.80	0.42	มากที่สุด
2.10. ครูสามารถประเมินผลจากการปฏิบัติจริงและ ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง	4.60	0.52	มากที่สุด
รวม	4.80	0.26	มากที่สุด

3. การประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครู
โรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ความพึงพอใจต่อวิทยากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ
4.95 รองลงมาคือความพอใจต่อคู่มือการอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.80 ความพึงพอใจต่อการนิเทศหลังอบรม
มีค่าเฉลี่ย 4.74 และความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1

การประเมินความพึงพอใจ	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
1. ความพอใจต่อคู่มือการอบรม	4.80	0.26	มากที่สุด
2. ความพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติ	4.50	0.24	มากที่สุด
3. ความพึงพอใจต่อวิทยากร	4.95	0.16	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจต่อการนิเทศหลังอบรม	4.74	0.35	มากที่สุด
รวม	4.75	0.25	มากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 คือ การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การสร้างแรงจูงใจ การวางแผนการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ การประเมินผล และการสะท้อนผลการเรียนรู้ ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และการทำงานร่วมกัน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย ปันจิตา อินทรักษา (2566) ได้ศึกษา สภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู และสมรรถนะทางการเรียนรู้ ของผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตนตามสมรรถนะหลักโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการปฏิบัติตนตามสมรรถนะประจำสายงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะหลักภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับความต้องการการพัฒนาตนเองตามสมรรถนะประจำสายงาน 3) ระดับระดับการปฏิบัติตนตามสมรรถนะทางการเรียนรู้ของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางการเรียนรู้ของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.87 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพาสินธุ์ เขต 2 ผลพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด และพบว่าแนวทางสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย ด้านการกำหนดเนื้อหาหรือหลักสูตร ด้านการศึกษาผู้เรียน ด้านการกำหนดยุทธวิธีในการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล

2. การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1

2.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลรวมของคะแนนก่อนอบรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 10.80 และหลังอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 19.00 คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการได้เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู และสามารถนำแนวคิดไปเชื่อมโยงกับบริบทการสอนของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ สีเขียว ลัดดา หวังภาสิต และสุมาลี เชื้อชัย (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูประถมศึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างสมรรถนะการคิดขั้นสูง หลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา โครงสร้าง กิจกรรม สื่อและการประเมินผลของหลักสูตร หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ ในระดับมากที่สุด ผลจากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีด้านความรู้ ความสามารถ และเจตคติ เพิ่มขึ้น โดยรวมมีระดับสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

2.2 ด้านทักษะในการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน พบว่า ทักษะการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้เข้าร่วมการพัฒนาได้รับการฝึกปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอนตั้งแต่การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การสะท้อนผล และการประเมินผล ซึ่งกระบวนการดังกล่าวช่วยให้ครูเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติและประยุกต์ใช้แนวทางการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในชั้นเรียนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูและการนิเทศติดตามยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูวิเคราะห์ปัญหาในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถจัดกลุ่มนักเรียนได้เหมาะสม ครูสามารถวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด และครูจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และครูกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเรียนรู้ครูสามารถประเมินผลจากการปฏิบัติจริงและผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ครูจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิเคราะห์ และอภิปรายด้วยคำถาม ครูจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้กำหนดแนวคิด วางแผน วิเคราะห์ ประเมินผลและนำเสนอผลงาน และครูจัดกิจกรรมท้าทายเพื่อกระตุ้นสมรรถนะในการประยุกต์ใช้ความรู้ และครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ครูสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจพร วรรณูปถัมภ์ และคณะ (2567) ได้ศึกษาการนำจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังมาพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาผลการวิจัยชี้ว่า ผลการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกของครูโดยภาพรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ความต้องการในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับแนวทางการพัฒนาครูพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความสนใจในการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อทดลองใช้โปรแกรม พบว่า ครูมีความรู้และความเข้าใจ หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ความสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจนเป็นกันเอง และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับการปฏิบัติงานจริงได้อย่างเหมาะสม คู่มือการอบรมมีเนื้อหาครอบคลุม เข้าใจง่าย และนำไปใช้ได้จริง เนื้อหาในการอบรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสามารถแก้ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนได้ ส่วนการนิเทศหลังการอบรมช่วยให้ครูได้รับคำแนะนำเพิ่มเติมและสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูเกิดความมั่นใจและพึงพอใจในกระบวนการพัฒนาโดยรวม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย เบญจพร วรณูปถัมภ์ และคณะ (2567) ได้ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พรทิพย์ เกิดถาวร (2565) ได้ศึกษา การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอบรมในระดับมากที่สุด และ ดวงใจสีเตียว ลัดดา หวังภาษิต และ สุมาลี เชื้อชัย (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูประถมศึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อพัฒนาการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในด้านการออกแบบกิจกรรมและการประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

2. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ครูออกแบบกิจกรรมที่เน้นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Core Competencies) โดยใช้ผลการวิจัยนี้เป็นฐานในการกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และใช้เป็นแนวทางหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ในมิติต่าง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความพึงพอใจ หรือสมรรถนะผู้เรียน เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น

2. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมหลายโรงเรียนหรือหลายระดับชั้น เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่างด้านบริบทการจัดการเรียนรู้

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนของครูโรงเรียนบ้านคอกช้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรมุ่งเน้นให้ครูได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ การลงมือปฏิบัติจริงในการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดจนการนิเทศกำกับติดตามการนำการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนไปใช้ในห้องเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อศักยภาพและความแตกต่างของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การนำกระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสามารถทำให้ครูจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายและสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับเทคนิคหรือวิธีสอนอื่นๆจนเกิดนวัตกรรมการออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐภูมิใจแน่น (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงใจ สีเขียว, ลัดดา หวังภษิต, และสุมาลี เชื้อชัย. (2565). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูประถมศึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 13(1), 223-247
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning*. ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิจัยมทร. กรุงเทพฯ*, 11(1), 58 – 94
- เบญจพร วรณูปถัมภ์ และคณะ. (2567). การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง. *วารสารวิชาการมจรบุรีรัมย์*, 9(1), 15-27
- ปณิตตา อินทรักษา. (2566). สภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูและสมรรถนะทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสกลนคร. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 20(90), 131-141.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2565) *สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง สร้างเสริมสมรรถของนักเรียน*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2562). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ เกิดถาวร. (2565). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูผู้สอนที่ 21. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 1347-1356
- โรงเรียนบ้านคอกช้าง.(2567) รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2567.โรงเรียนบ้านคอกช้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1, <https://www.surat1.go.th>